

Η Οργάνωση και η Λειτουργία των Πολεοδομιών της χώρας έρχεται να αναδειχθεί και πάλι - ύστερα από πολλά χρόνια - ως μείζον ζήτημα καθημερινότητας για τους ελεύθερους επαγγελματίες μηχανικούς. Μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα που οι δυσλειτουργίες των Υπηρεσιών Δόμησης καλύπτονταν από την επαγγελματική στασιμότητα του κλάδου μας, η τωρινή περίοδος στην οποία ο επαγγελματικός φόρτος εργασίας των μηχανικών βαίνει αυξανόμενος, βρίσκει τις ΥΔΟΜ απροετοίμαστες ώστε να διαχειριστούν τις απαιτήσεις των πολιτών, ενώ σε πολλές περιπτώσεις καθιστά αφόρητη την εργασιακή καθημερινότητα των μηχανικών.

Μεγάλο ποσοστό υπαιτιότητας της ζοφερής αυτής κατάστασης έχουν οι Δήμοι της χώρας, οι οποίοι υπεύθυνοι πλέον για την σύσταση, την δομή και την οργάνωση των Υπηρεσιών Δόμησης, υπολείπονται σημαντικά της προσδοκίας για εύρυθμη λειτουργία και επάρκεια απέναντι στον πολίτη και τους μηχανικούς. Όλα τα παραπάνω βεβαίως ισχύουν για τους περίπου μισούς Δήμους της χώρας που συνέστησαν ΥΔΟΜ, καθώς οι υπόλοιποι από αυτούς δεν έχουν προχωρήσει καν στην προβλεπόμενη σύσταση παραβαίνοντας κάθε έννοια νομιμότητας.

Τα βασικότερα προβλήματα των συναδέλφων μηχανικών στην καθημερινή συναναστροφή με τις Υπηρεσίες Δόμησης είναι τα εξής:

- Η πρόσβαση στο αρχείο είναι εξαιρετικά αργή και σε διάφορες περιπτώσεις μεγάλων Δήμων της χώρας μπορεί η αναμονή να φτάσει τους δύο μήνες (κλείσιμο ραντεβού μετά από επίπονες προσπάθειες και παραλαβή των αρχείων).
- Η τραγική υποστελέχωση των ΥΔΟΜ. Αρκεί απλά να αναφερθεί ότι μόνο για την χρέωση ενός φακέλου, η αναμονή μπορεί να ξεπεράσει τον ένα μήνα.
- Σε πολλές περιπτώσεις ΥΔΟΜ δεν υπάρχουν οι ειδικότητες που απαιτούνται για τον έλεγχο των μελετών με αποτέλεσμα οι υποθέσεις να προχωρούν ανέλεγκτα.
- Η έλλειψη καταρτισμένου προσωπικού και η απουσία προγραμμάτων εκμάθησης της Πολεοδομικής Νομοθεσίας.
- Η τεράστια πολυπλοκότητα της Πολεοδομικής Νομοθεσίας, η οποία συντελέστηκε και διογκώθηκε τα τελευταία χρόνια. Το γεγονός αυτό δημιουργεί αδυναμία και ανασφάλεια στους αρμόδιους υπαλλήλους να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους. Κοινό είναι το πρόβλημα και από την μεριά του επαγγελματία μηχανικού που φέρει σε πολλές περιπτώσεις ακέραια την ευθύνη, καθώς πολλές υποθέσεις προχωρούν ανέλεγκτα.
- Οι σπασμωδικές μεταθέσεις των υπαλλήλων εντός ή εκτός Δήμου (πχ από Τεχνική Υπηρεσία σε ΥΔΟΜ). Με τέτοιου είδους αποφάσεις τα προβλήματα της

υποστελέχωσης δυστυχώς δεν λύνονται αλλά διογκώνονται, καθώς η έλλειψη κατάρτισης και εξειδίκευσης καθιστά τις μετακινήσεις αναποτελεσματικές.

- Η έλλειψη ψηφιοποίησης των αρχείων των ΥΔΟΜ αλλά και των υπολοίπων Υπηρεσιών όπως Δασαρχεία, Αρχαιολογίες κλπ.
- Το σχέδιο e-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ δεν έχει ολοκληρωθεί. Επίσης, η μη ολοκλήρωση του συστήματος δημιουργεί προβλήματα σε συναδέλφους μηχανικούς που θέλουν να δραστηριοποιηθούν σε άλλη περιοχή από αυτήν που εργάζονται επί το πλείστον, γεγονός που αντίκειται στις αρχές του υγιούς ανταγωνισμού.
- Ο ελλειπής εξοπλισμός των ΥΔΟΜ που δυσχεραίνει την εργασία των υπαλλήλων και την συνολική εξυπηρέτηση του πολίτη.

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω οι άξονες δράσης για την αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών είναι οι εξής:

- Άμεση στελέχωση των ΥΔΟΜ με κριτήριο την κάλυψη του όγκου διαχείρισης των πολεοδομικών υποθέσεων. Το κριτήριο του όγκου των πολεοδομικών υποθέσεων καλύπτει περιπτώσεις μικρών Δήμων, οι οποίοι όμως έχουν μεγάλο όγκο αιτημάτων.
- Είναι αναγκαία η κατάρτιση σαφούς χρονοδιαγράμματος για τη στελέχωση των Υπηρεσιών ανά Δήμο, με καθορισμένο χρονικό περιθώριο στελέχωσης, κατάρτισης των Μηχανικών στο κομμάτι της νομοθεσίας και της λειτουργίας των ηλεκτρονικών συστημάτων του ΤΕΕ και της εσωτερικής διαδικασίας για τη μεταφορά υποθέσεων και αρχείου από την υφιστάμενη Υπηρεσία στη νεοσύστατη. Αναφορικά με την λειτουργία των ηλεκτρονικών συστημάτων, το ΤΕΕ θα μπορούσε να συνεισφέρει με εθελοντές, όπως είχε γίνει και κατά το πρώτο διάστημα λειτουργίας του συστήματος e-adeies. Πρέπει να μπει ένα τέλος στην αέναη μεταφορά της παράτασης δημιουργίας ΥΔΟΜ, που στην πραγματικότητα είναι ανεδαφική, όταν δεν έχουν γίνει στοιχειώδη βήματα από κάθε δήμο.
- Η απολύτως αναγκαία κωδικοποίηση της Πολεοδομικής Νομοθεσίας και η δημιουργία Τμήματος Υποστήριξης για ζητήματα Πολεοδομικής Νομοθεσίας από το ΤΕΕ, το οποίο θα συλλέγει δεδομένα και θα απευθύνει ερωτήματα στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία. Είναι χαρακτηριστικό ότι η κάθε ΥΔΟΜ ερμηνεύει κατά το δοκούν το Νόμο, ενώ ακόμα και στην ίδια ΥΔΟΜ παρατηρείται πολλές φορές διαφορετική προσέγγιση από τους μηχανικούς-ελεγκτές.
- Η ισχύουσα πολυνομία και η παντελής έλλειψη ενημέρωσης των μηχανικών ως προς τις προδιαγραφές, τις διαδικασίες και την νομοθεσία είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστεί από το ΤΕΕ με διεξαγωγή σεμιναρίων. Με τον τρόπο αυτό θα υπάρξει και μια πιο ουσιαστική επικοινωνία μεταξύ ΥΔΟΜ και ελευθέρων επαγγελματιών, αλλά και με το αρμόδιο Υπουργείο ως προς την ανάδειξη πιθανών στρεβλώσεων που θα μπορούν να αντιμετωπιστούν νομοθετικά.

Τέλος, ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα είχε ένας έλεγχος των ηλεκτρονικών αιτημάτων του συστήματος e-adeies ως προς τις παρατηρήσεις που θέτουν οι ΥΔΟΜ προς τους μηχανικούς

αλλά και τους χρόνους απάντησης. Παράλληλα, θα πρέπει άμεσα να ξεκινήσει ο δειγματοληπτικός έλεγχος όλων των κατηγοριών αδειών/ρυθμίσεων με μοναδικό στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων για την βελτίωση της διαδικασίας και όχι την τιμωρία.

Όλα τα παραπάνω δομικά προβλήματα των ΥΔΟΜ της χώρας είναι αυτονόητο ότι χρήζουν άμεσων λύσεων, καθώς πέρα από το γεγονός ότι δυσχεραίνουν δραματικά τον επαγγελματικό βίο των μηχανικών - είτε αυτοί βρίσκονται από την μεριά του δημόσιου υπαλλήλου είτε είναι από την μεριά του ελεύθερου επαγγελματία – λειτουργούν παράλληλα και ως τροχοπέδη ανάπτυξης της οικονομίας και της κοινωνίας συνολικά.